

Ik ben een jongen en ik ben een meisje

Groep 3

⌚ 55 min

Begrippen

Jongens, meisjes, verschillen, overeenkomsten, hobby's, seks-stereotiep gedrag, rolpatronen

Benodigheden

✓ Digibord

Lesdoelen

- ▶ De leerlingen worden zich bewust van lichamelijke verschillen en overeenkomsten tussen jongens en meisjes.
- ▶ De leerlingen leren verschillen herkennen tussen sekse gerelateerde beelden in de media en hun omgeving.
- ▶ De leerlingen worden zich bewust van sekse gerelateerde rolverwachtingen en –gedragingen.
- ▶ De leerlingen leren dat jongens en meisjes gelijkwaardig zijn en zelf een keuze mogen maken in hoe zij zich kleden en/of gedragen.

Ik ben een jongen en ik ben een meisje

Lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld

In deze les gaan we kijken naar de overeenkomsten en verschillen tussen jongens en meisjes. We benoemen welk gedrag we wel en niet bij jongens vinden passen en welk gedrag we wel en niet bij meisjes vinden passen. Of dit altijd zo is.

Jongens en meisjes

⌚ 15 min

De leerlingen benoemen (uiterlijke) verschillen en overeenkomsten tussen jongens en meisjes.

Dia

1

Ik Ben Een Jongen En Ik Ben Een Meisje!

Introduceer de les aan de hand van de illustratie op de dia. Vertel dat we in deze les gaan kijken naar de overeenkomsten en verschillen tussen jongens en meisjes. We benoemen welk gedrag we wel en niet bij jongens vinden passen en welk gedrag we wel en niet bij meisjes vinden passen.

Dia

2

Overeenkomsten

Wat Is Gelijk Tussen Jongens En Meisjes?

Vertel dat de leerlingen in tweetallen twee minuten de tijd krijgen om (om-de-beurt) zoveel mogelijk overeenkomsten tussen jongens en meisjes op te noemen. Hierbij kunnen ze overeenkomsten noemen in kleding, gedrag, etc. Noem eventueel voorbeelden als: haar, broeken, t-shirts, grappig, leuk, stoer, etc.. De leerlingen geven om de beurt een antwoord en krijgen in totaal twee minuten. Ze proberen zoveel mogelijk overeenkomsten te bedenken. Wijs bij elk tweetal aan wie begint.

Bespreek na twee minuten de antwoorden klassikaal en noteer ze op het digibord.

Overeenkomsten

Dia

3

Verschillen

Wat Is Verschillend Bij Jongens En Meisjes?

Herhaal nu dezelfde procedure, alleen gaat het nu om verschillen tussen jongens en meisjes. Vertel dat de leerlingen in tweetallen twee minuten de tijd krijgen om (om-de-beurt) zoveel mogelijk verschillen tussen jongens en meisjes op te noemen. Hierbij kunnen ze overeenkomsten noemen in kleding, gedrag, etc. Noem eventueel voorbeelden als: haar, broeken, t-shirts, grappig, leuk, stoer, etc.. De leerlingen geven om de beurt een antwoord en krijgen in totaal twee minuten. Ze proberen zoveel mogelijk verschillen te bedenken. Wijs bij elk tweetal aan wie begint.

Bespreek na twee minuten de antwoorden klassikaal en noteer ze op het digibord.

Verschillen

Wat hoort bij wie?

⌚ 20 min

De leerlingen kiezen bij verschillende activiteiten en hobby's of ze deze bij jongens, meisjes of beiden vinden horen. Hier wordt duidelijk dat er veel verschillen zijn tussen jongens onderling en meisjes onderling.

Dia

4

Wat Denk Jij?

Jongens Zijn Altijd Stoer En Meisjes Zijn Altijd Lief!

Introduceer de stelling 'Jongens zijn altijd stoer en meisjes zijn altijd lief!'. Vraag de leerlingen hun hand op te steken als ze het eens zijn met de stelling. Stel verdiepende vragen:

- ▶ Zijn alle jongens stoer?
- ▶ Houden alle jongens van vechten?
- ▶ Zijn er ook stoere meisjes?
- ▶ En lieve jongens?
- ▶ Wat vind je bij jongens passen?
- ▶ En wat vind je bij meisjes passen?
- ▶ Vind je dat jongens met poppen mogen spelen?
- ▶ En mogen meisjes kort haar hebben?
- ▶ Wie bepaalt dat?/ Vind je dat raar?

Eens

Oneens

Dia

5

Knikkeren Is Voor..

Jongens, Meisjes, Of Jongens En Meisjes?

Maak in het lokaal drie verschillende hoeken. In één van de hoeken hang je een papier op met daarop het woord 'Jongens', in de tweede hoek 'Meisjes' en in de derde hoek 'Jongens en meisjes'. Vertel de leerlingen dat jullie naar een aantal hobby's gaan kijken en dat de leerlingen dan in de hoek gaan staan van hun keuze. De vraag is telkens: deze hobby is voor...? Als de leerlingen gekozen hebben stel je een aantal vragen:

- ▶ Wat zien we op het plaatje (jongens, meisjes of jongens en meisjes)?
- ▶ Houden alle jongens/ meisjes van.. ?
- ▶ Zijn er ook jongens in de klas die.. (dansen)?
- ▶ Zijn er ook meisjes in de klas die.. (voetballen)?

Sluit de werkvorm af door te benoemen dat een hobby of activiteit dus niet aan geslacht te koppelen is. Sommige jongens vinden het leuk om te voetballen, andere jongens vinden het leuk om te dansen. Sommige meisjes vinden het leuk om met poppen te spelen, andere meisjes vinden het leuk om te voetballen.

Dia

6

Televisie Kijken Is Voor..

Jongens, Meisjes, Of Jongens En Meisjes?

Bespreek de vraag in de klas, zoals beschreven bij de eerste hobby (knikkeren).

Dia

7

Computeren Is Voor..

Jongens, Meisjes, Of Jongens En Meisjes?

Bespreek de vraag in de klas, zoals beschreven bij de eerste hobby (knikkeren).

Dia

8

Boomklimmen Is Voor..

Jongens, Meisjes, Of Jongens En Meisjes?

Bespreek de vraag in de klas, zoals beschreven bij de eerste hobby (knikkeren).

Dia

9

Voetballen Is Voor..

Jongens, Meisjes, Of Jongens En Meisjes?

Bespreek de vraag in de klas, zoals beschreven bij de eerste hobby (knikkeren).

Dia

10

Touwtje Springen Is Voor..
Jongens, Meisjes, Of Jongens En Meisjes?

Bespreek de vraag in de klas, zoals beschreven bij de eerste hobby (knikkeren).

Dia

11

Met Knuffels Spelen Is Voor..
Jongens, Meisjes, Of Jongens En Meisjes?

Bespreek de vraag in de klas, zoals beschreven bij de eerste hobby (knikkeren).

Dia

12

Verkleiden Is Voor..

Jongens, Meisjes, Jongens En Meisjes?

Bespreek de vraag in de klas, zoals beschreven bij de eerste hobby (knikkeren).

Sluit de werkvorm af door te benoemen dat een hobby of activiteit dus niet aan geslacht te koppelen is. Sommige jongens vinden het leuk om te voetballen, andere jongens vinden het leuk om te dansen. Sommige meisjes vinden het leuk om met poppen te spelen, andere meisjes vinden het leuk om te voetballen.

Mediawijs!

⌚ 20 min

De leerlingen vergelijken plaatjes van jongens en meisjes in tijdschriften met jongens en meisjes uit hun directe leefomgeving. Ze maken een start met mediawijsheid.

Instructie vooraf: neem zelf een aantal tijdschriften mee waar de leerlingen uit kunnen knippen. Let op dat er voldoende jongens en meisjes op een a-stereotype manier in zijn afgebeeld.

Dia

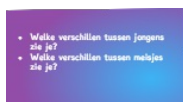
13

Wat Zie Jij In Tijdschriften En Op Televisie?

Leg de tijdschriften in het midden van de kring. Laat de leerlingen in de tijdschriften naar plaatjes zoeken van jongens en meisjes met een verschillend uiterlijk (lang haar, kort haar, verschillende haarkleur, verschillende huidskleur). Laat de leerlingen de plaatjes uitknippen en in het midden van de kring leggen. Bespreek de plaatjes met de leerlingen aan de hand van de volgende vragen:

- ▶ Welke verschillen zie je tussen de meisjes op de plaatjes?
- ▶ Welke verschillen zie je tussen de jongens op de plaatjes?
- ▶ Welke overeenkomsten zie je tussen de meisjes op de plaatjes?
- ▶ Welke overeenkomsten zie je tussen de jongens op de plaatjes?
- ▶ Was het moeilijk om plaatjes te vinden van jongens/meisjes met een verschillend uiterlijk?

Benoem in de nabespreking dat het soms lastig is om plaatjes in tijdschriften te vinden van mensen die niet jong, mooi en slank zijn. Terwijl we in het echt er niet allemaal uit zien zoals de mensen op de plaatjes. Als we om ons heen kijken ziet iedereen er namelijk anders uit.

Dia

14

Wat Heb Je Geleerd?

Vraag de leerlingen wat ze geleerd hebben en sluit af door te benoemen dat: Een jongen lang haar kan hebben en een meisje kan kort haar hebben. Een jongen kan van voetballen houden en een jongen kan het leuk vinden om met poppen te spelen. Een meisje kan het leuk vinden om in een boom te klimmen en een meisje kan het leuk vinden om te dansen. Wat je leuk vindt om te doen, dat beslis jij zelf. Het maakt dan niet uit of je een jongen of een meisje bent.

Afsluiting

Een jongen kan lang haar hebben en een meisje kan kort haar hebben. Een jongen kan van voetballen houden en een jongen kan het leuk vinden om met poppen te spelen. Een meisje kan het leuk vinden om in een boom te klimmen en een meisje kan het leuk vinden om te dansen. Wat je leuk vindt om te doen, dat beslis jij zelf. Het maakt dan niet uit of je een jongen of een meisje bent.

Tip 1

Bij het benoemen van uiterlijke verschillen is het belangrijk dat in ieder geval de geslachtsdelen besproken worden. Zodra er in de klas over geslachtsdelen wordt gesproken is het goed om afspraken over woordgebruik te maken. Spreek samen met de leerlingen af hoe jullie de geslachtsdelen in de klas noemen en welke woorden wel en niet in de klas gebruikt worden. Als er jongens in de klas zitten die besneden zijn, dan is het goed om daar aandacht aan te besteden. Leg dan uit wat het verschil is tussen een besneden en een onbesneden piemel.

Tip 2

Vertel bij de afronding dat het vroeger in Nederland raar werd gevonden als meisjes voetballen of een lange broek droegen. Of als jongens met poppen speelden of lang haar hadden.

Tip 3

Vanaf ongeveer zes jaar nemen over het algemeen sterk genderstereotype ideeën bij de meeste kinderen weer af. Veelal ontstaat er een voorkeur voor het spelen met leeftijdsgenoten van hetzelfde geslacht. Maar op deze leeftijd komt het wisselen van gender-rolgedrag (jongens die prinses spelen, meisjes die koning spelen) nog veel voor. Zorg voor ruimte voor acceptatie van dit gedrag.

Tip 4

Let er op dat dit voor sommige leerlingen een lastige opdracht kan zijn. In sommige gezinnen worden (zeer) genderstereotype normen gehanteerd. Het kan voor hen lastig zijn om dan buiten de kaders van wat 'hoort' te denken. Zorg er voor dat de sfeer veilig blijft, door uitlachen en pesten te voorkomen en bij te sturen.